

Крајем јануара ове године на онај свијет преселио се др Нијаз Дураковић, професор сарајевског Факултета политичких наука, последњи председник Централног комитета СКБиХ и први председник Социјалдемократске партије БиХ (СДП), те члан ратног Предсједништва БиХ и непоколебљив и истрајан борац за суверену и независну, односно унитарну БиХ, какву је пројектовао Алија Изетбеговић и за њу „жртвовао мир“. Српском народу у географски средишњој југо-републици остао је у памћењу по ријечима изговореним на једној политичкој трибини у предвечерје вјерско-грађанског рата, када је оним својим карактеристичним препукло-назалним гласом завапио: „Мирис тамјана пријети да нас угуши!“ Била је то жаокасто-отровна и јетка алузија на у то вријеме, примјерено православној вјери и обичајима, обављане сахране посмртних остатака српских велемученика ископаних из усташких јама каквих је у Другом свјетском рату у каменитој Херцеговини било напретек, попут оне у Пребиловцима код Чапљине, близу Дураковићевог родног Стоца.

Недуго потом покушао је да убиједи јавност да су његове ријечи истргнуте из ширег контекста попримиле погрешно значење, али му није успјело да разувјери српски народ у БиХ да ријечима „мирис тамјана пријети да нас угуши“ није имао намјеру да му пошаље увредљиву поруку. Штавише, Срби су послје тог вербалног ексцеса вође босанскохерцеговачких комуниста масовно, који их је национално освијестио можда више неголи пријетеће и злослутне поруке са националистичко-еуфоричних скупова СДА, почели да иступају из редова Партије коју ће убрзо исти тај Нијаз Дураковић на своју руку, „трансформисати“ у Социјалдемократску партију БиХ и у њу транспоновати баснослован компартијски капитал, не положивши ни тада ни касније никоме рачуне како, зашто, камо и у чије је све руке отишао. Кад је партијски брод којим је он кормиларио почео да тоне, спасавање новчане имовине, са задацима да је оплоде у свакојаким инвестицијама како у БиХ тако и изван ове југословенске републике која је крчила пут ка осамостаљењу, повјерио је посебно одабраној дружини у којој је био и његов тадашњи таст Петар Додик, члан предратног Предсједништва БиХ и бивши амбасадор СФРЈ у Румунији (тамо се и обрео на почетку рата), па Абдулах Мутапчић, бивши председник ЦК СКБиХ, Алија Исаковић, члан Предсједништва ЦК СКБиХ, Станко Томић, бивши генерални директор РМК Зеница и члан Предсједништва ЦК СКБиХ, али и повјерљиви партијски апаратчици, попут извјесног Слободана Шаровића, који је дио капитала којим је располагао ЦК СКБиХ инвестирао у којекакве комерцијалне послове препродаје грађевинског материјал у Београду. Дио компартијског новца, дакако не без Дураковићевог знања, уложен је и у оснивање Независне РТВ 99 чији је задатак био да јавности у БиХ презентује, било да их намеће или подмеће, ставове и идеје чланова сарајевског „Круга 99“ који се самодекларише као, ма шта то значило, асоцијација интелектуалаца, из којег је дан послје Дураковићеве смрти, прије неголи је сахрањен, „испаљена“ отровна стријела ка Републици Српској, „упакована“ у „интелектуално“ срочену оцјену да је „за лошу позицију Срба у Федерацији БиХ крива искључиво власт

Српске“.

Нијаз Дураковић, који је босанскохерцеговачке комунисте, углавном своје сународнике Бошњаке и понеког Хрвата и Србина, скренуо са Брозовог пута и црвену им партијску књижицу замијенио чланском књижицом СДП-а, политичке странке која ће недуго послије првих вишестраначких избора у БиХ постати лијево крило националистичке СДА – да би временом преузела основне идеје и смјернице политичке борбе садржане у Изетбеговићевој „Исламској декларацији“, није до краја живота остао у странци која је безмало све, изузев имена, наслиједила од СКБиХ. Са лидерске позиције у СДП-у збацио га је, како то у политици неријетко бива, човјек којег је он пријатељски, илити, речено сарајевским жаргоном, „јарански“ и „ахбабски“, средином осамдесетих 20. вијека запослио у формирајућем Рачунско-информативном центру Централног комитета СКБиХ. Инжењер електротехнике Златко Лагумџија, као дијете сарајевске чаршије одрасло у партизанској породици, демократским инжењерингом и лобирањем помогао се Дураковићеве челне позиције, након чега је овај убрзо напустио ту странку и прешао у Силајџићеву Странку за БиХ, по политичким циљевима можда ригидинију и од СДА. Дошао му је главе, лењинистички казано, мангуп из властитих редова. Послије је мијењао страначки дрес, али нигдје нису остварене његове лидерске амбиције.

У свом предратном научно-истраживачком раду био је готово грозничаво заокупљен политичким пројектом „Велика Србија“, не толико „Начартанијем“ Илије Гарашанина и сљедбеника тог дјела, колико двјема личностима које су дјеловале у оквиру Равногорског четничког покрета – Стеваном Мољевићем и Секулом Дрљевићем. Сазнања до којих је долазио често је, речено савременим политичким језиком, имплементирао у свом политичком ангажману, указујући на опасности од оживљавања идеја садржаних у пројекту „Велика Србија“. Деценијама тињајући муслимански, а потом бошњачки национализам није ни покушавао да обузда, а када је досегао еруптивну тачку кључања и сам се приклонио пројектантима и поборницима цјеловите, независне и суверене Босне и Херцеговине, државе у којој има мјеста само за Србе који је желе такву, попут Мирка Пејановића, Богића Богићевића, Мира Лазовића...